

www.vulkani.rs
office@vulkani.rs

Naziv originala:
Stephanie Burgis Samphire
THE DRAGON WITH A CHOCOLATE HEART

Text copyright © Stephanie Burgis Samphire, 2017
Translation copyright © 2018 za srpsko izdanje Vulkan izdavaštvo

ISBN 978-86-10-02325-1

Ova knjiga štampana je na prirodnom recikliranom papiru od drveća koje raste u održivim šumama. Proces proizvodnje u potpunosti je u skladu sa svim važećim propisima Ministarstva životne sredine i prostornog planiranja Republike Srbije.

ZMAJ SA
ČOKOLADNIM
SRCEM

STEFANI
BERDŽIS
SAMFAJR

Prevela Bojana Veselinović

VULKAN
IZDAVAŠTVO

Beograd, 2018.

*Za Džejmija Samfajra.
Volim te više i od čokolade!*

1.

Ne mogu da kažem da sam se nekada u životu zapitala kako je to biti čovek. Što bi rekla moja baka, „nije bezbedno razgovarati s hranom“, a svaki zmaj vrlo dobro zna da je čovek najopasnije jelo na svetu.

Naravno, kako sam bila mlada zmajica, od ljudskog sveta videla sam jedino dragulje i knjige. Dragulji su zaista lepi i sjajni, ali knjige su mi se gadile. Kakvo traćenje mastila! Koliko god da sam naprezala oči, nikako nisam mogla da pročitam više od nekoliko redova tih sitnih i izluđujućih slova. Poslednji put kad sam probala da čitam, toliko sam se iznervirala da besno huknula i spalila tri knjige.

„Zar ti nemaš baš nikakvih viših osećanja?“, upitao me je brat kad je video šta sam uradila. Moj brat Jaspis je želeo da postane filozof, pa se uvek trudio da ostane miran, ali dok je posmatrao gomilu koja se pušila ispred mene, počeo je opasno da šiba repom, razbacavši zlatne novčiće po celoj pećini. „Razmisli malo“, nastavio je. „Svaku od tih knjiga napisalo je stvorenje čiji mozak nije veći od polovine tvog

prednjeg stopala. A ipak, čak i takva stvorenja imaju više strpljenja od tebe!“

„Stvarno?“ Obožavala sam da izbacujem visokouumnog Jaspisa iz takta... a pošto sam se izduvala na malim papirnim neprijateljima, bila sam spremna za igru. Krljušt mi se zata-lasala od potajnog zadovoljstva. „Pa“, rekla sam, „ja mislim da svako ko želi da traći vreme čitajući mravlji škrabopis sigurno ima mravlji mozak.“

„Agrrr!“, pobesneo je, na moje veliko zadovoljstvo, i skočio u prazninu, baš tamo gde sam do pre jednog trena sedela. Da nisam to predvidela, zakucao bi me u hrpu di-jamanata i smaragda, a moja još uvek meka krljušt bi se zgnječila. Ovako, tamo se svom težinom zakucao Jaspis, a ja sam iskoristila priliku da mu skočim na leđa i nabijem mu njušku u gomilu dragog kamenja.

„Deco!“ Majka je podigla glavu i očajno frknula, a od njenog snažnog daha su zlatnici poleteli u vazduh. „Neki ovde pokušavaju da spavaju nakon dugog i napornog lova!“

„Mogla sam ja da ti pomognem u lovnu da si me povela“, rekla sam skočivši s Jaspisovih leđa.

„Krljušt ti još nije dovoljno očvrsla, ne bi izdržala ni vučji ugriz, a kamoli metak ili čarobnjačku magiju“, odgovorila je umorno i ponovo spustila veliku glavu na svetlucava plavo-zlatna stopala. „Možda za tridesetak godina, kad porasteš i budeš spremna da letiš...“

„Ko da čeka trideset godina!“ Moj vrisak prołomio se pećinom i iz dugačkih tunela našeg doma začulo se mrzovljno negodovanje dede i obe tetke, ali sam ih ja ignorisala.

„Ne mogu doveka da živim zatvorena na ovoj planini, da ne idem nikuda i ne radim ništa...“

„Jaspis svoje mirne godine koristi da izuči filozofiju.“ Majčin glas više nije bio umoran, već hladan i tvrd, poput dijamanta. Izdigla se visoko iznad mene, a njene ogromne zlatne oči pretvorile su se u opasne uske proreze, uperene ka meni, neposlušnoj čerki. „Drugi zmajevi su pronašli svoju strast u književnosti, istoriji, matematici... A ti, Aventurina? Jesi li ti pronašla bilo šta što te zanima?“

Zaškrgutala sam Zubima i zagrebala prednjom desnom kandžom po nagomilanom zlatu ispod mojih nogu. „Časovi su dosadni! Ja želim da istražujem okolinu i...“

„A kako misliš da razgovaraš sa stvorenjima koje bi srela u tim istraživanjima?“, upitala je majka blagim glasom. „Ili si, možda, odmakla s učenjem jezika više nego što prepostavljam?“

Čula sam kao se Jaspis prigušeno kikoće iza mojih leđa. Hitro sam se okrenula i bljunula kuglu dima ka njemu. Pustio je da mu se bezazlena kugla rasprši po licu, a oči su mu i dalje sevale od zadovoljstva.

„Znam već šest jezika“, promrmljala sam okrenuvši se majci.

Ipak, nisam mogla da podignem glavu i pogledam je u oči.

„Tvoja sestra je“, rekla je majka, „u tvojim godinama znala da govorи i piše dvadeset jezika.“

„Pih!“

Nisam se usuđivala da dunem dim majci u lice, ali Citrinu bih sa slašću učađavila, samo da je ovde, a ne tamo

negde iza sedam gora, u njenoj apsolutno savršeno fanta-stičnoj palati po meri zmaja. Citrina je pisala epsku poeziju kojoj su se svi divili, i zbog toga je obožavali poput kraljice.

Niko nije mogao da se meri s mojom starijom sestrom. Nije bilo svrhe ni pokušavati.

Osećala sam da je majčin pogled postao još oštijiji, kao da je mogla da mi čita misli. „Jezici su najveće oružje zma-jeva jer je domet glasa znatno veći od dometa zuba i kandži“, citirala je jednog od Jaspisovih omiljenih filozofa.

„Znam“, promrmljala sam.

„Jesi li sigurna da znaš, Aventurina?“ Dugačak vrat joj se izvio kad je spustila masivnu glavu da me pogledala u oči. „Jedno je biti hrabar, a sasvim drugo biti glup i nesmotren. Ti možda misliš da si opasna zverka, ali trenutno van ove pećine ne bi opstala ni jedan jedini dan. Zato bi trebalo da budeš veoma zahvalna na tome što imaš starije i mudrije rođake, koji brinu o tebi.“

Već dva minuta kasnije majka je spavala dubokim snom, dišući mirno i ravnomerno, kao da nije bilo nikakve svađe.

„Ni jedan jedini dan?“, šapnuo je Jaspis kad se uverio da majka spava. Stresao je poslednji dragulj koji mu se zaka-čio za leđa i iskezio mi se pokazavši sve zube. „Ja bih pre rekao ni jedan jedini sat. Ma kakvi, ni pola sata, s obzirom na to kakva si.“

Prostrelila sam ga pogledom i skupila krila. „Umem ja savršeno dobro da brinem o sebi. Veća sam i opasnija od bilo čega na planini.“

„A da li si pametnija?“, odbrusio je. „Kladim se u sve zlato iz ove pećine da bi te čak i vukovi pobedili u filozofskoj

raspravi. Pritom, oni ne pale sve oko sebe svaki put kad izgube!“

„Grrr!“ Od muke sam počela da se vrtim ukrug i vitlam repom, ali nisam imala kud. Zidovi pećine bili su previše tesni i imala sam osećaj da su iz sekunde u sekundu sve tešnji. Pritiskali su me toliko da sam jedva mogla da dišem.

A trebalo je da provedem još trideset godina zarobljena pod planinom i slušam sve kako me grde što se žalim na dosadu?

Ne dolazi u obzir!

I onda sam odlučila.

Ma šta drugi pričali, ja nisam glupa. Sačekala sam da Jaspis konačno prestane da me zadirkuje i da se sklupča i zadubi u neku ljudsku knjigu – neku koju još nisam spalila. Pošto je odabrao filozofski traktat, znala sam da mogu da budem mirna.

„Idem da se prošetam pećinama“, rekla sam mu nakon što je kandžom po peti put okrenuo stranicu.

„Aha“, promrmljao je Jaspis ne podigavši pogled. „Slušaj ovo, Aventurina, ovaj stvor misli da je nemoralno jesti meso. I ribu! Pošto ne želi da povredi njedno živo biće, jede samo biljke! Fascinantno, zar ne?“

„Fascinantno?! Pa umreće od gladi!“ Od užasa su mi zadrhtale uši. „Lepo sam ti rekla da ljudi imaju kamen umesto mozga!“

Ali brat me nije čuo. Iz nozdrva su mu izbijali dugački vijugavi pramenovi dima dok je, brundajući od zadovoljstva, čitao knjižicu koju je držao tik ispred očiju.

Pažljivo sam preskočila njegov rep i krenula u susret slobodi.

Horsko hrkanje koje je tutnjalo dugačkim hodnicima pećine poticalo je od dede Granata, tetke Turmaline i tetke Smaragdine. Srećom, u ovo doba dana, kad je sunce u zenitu, mala je verovatnoća da će tiho struganje na drugom kraju pećine nekoga probuditi. Spustila sam se na stomak i krenula da puzim kroz bočni mali hodnik, koji sam otkrila još pre dve godine, a koji je bio premali da bi ga odrasli koristili. Na samom vrhu, zaklonjen stenom veličine moje glave, nalazio se tajni izlaz na planinu. To je bilo moje omiljeno mesto.

Pokazala sam ga Jaspisu, naravno, još odavno, ali on skoro nikada nije dolazio ovamo – samo kad bih ga ja dovukla. Dok je on bio najsrećniji kada je sklupčan čitao knjigu u našoj pećini, ili dok bi kandžom umočenom u maštelo piskarao dugačke preopširne traktate, ja sam uživala u tome da sklonim stenu s ulaza, promolim njušku kroz otvor, udišem svež vazduh koji golica nozdrve i posmatram kako oblaci klize nebom. Nisam se usuđivala da izadem, ali ležala bih tamo, ponekad i satima, i maštala o danu kad će mi konačno biti dozvoljeno da raširim krila i poletim beskrajnim nebom.

Danas se, po prvi put, neću zadovoljiti sanjarenjem. Pookazaću ja Jaspisu – i majci! – da sam sposobna da brinem sama o sebi, a onda odrasli više neće imati izgovor da me drže zatvorenu u pećini.

Telo mi je treperilo od ushićenja kad sam, priljubivši krila uz telo, jurnula ka spoljnom svetu i slobodi.

Bilo je teže provući se kroz otvor nego što sam očekivala. Ramena su mi se zaglavila i malo je falilo da počnem da ričem od naprezanja. Morala sam da se ugrizem za jezik i progutam dim, koji me je gušio, da ne bih napravila buku. Konačno sam se oslobođila i izletela napolje! A onda sam se zakotrljala po zemlji ječeći od bola. Sklopljena krila su mi se tako grubo trla o oštре i neravne ivice stena da mi se srebrno-grimizna krljušt sve više gulila.

Šta beše majka rekla? *Krljušt ti još nije dovoljno očvrsla, ne bi izdržala ni vučji ugriz...*

Stisla sam zube i podigla se na noge uz mnogo muke, držeći krila polusklopljena na bokovima, da bih bar njih zaštitila. Trgla bih se čak i kad bi blagi povetarac prešao preko njih, ali samo bih zaječala i odagnala bol.

Dakle, ništa od prvog pokušaja letenja. Nema veze. I onako ne moram da letim da bih uhvatila plen.

Po prvi put u životu nad glavom sam imala beskrajno plavo nebo i bila slobodna. Iza mene se uzdizao nazubljeni vrh planine, ispod se pružala šumovita dolina. A negde između planine i doline, skriveni na valovitim padinama i stenovitim stazama, životinje i ljudi mileli su sitnim koracima...

Krenula sam nizbrdo prateći miris hrane.

1.

Lov nije bio ni približno lak kao što sam zamišljala.

Planinske staze bile su od kamenite tvrde zemlje, pa bi se pri svakom mom koraku odronilo kamenje i grumenje. Koliko god da sam se trudila da gazim polako i pažljivo, nisam mogla da sprečim jogunasto kamenje da ne pojuri nizbrdo i upozori svakoga u blizini da stižem. Nakon što sam napliju provela puna dva sata, došlo mi je da od muke zapalim planinu... A moj stomak je zavijao sve glasnije i glasnije.

Čuo se neprekidni cvrkut ptica, koje su prosto tražile da ih smažem. Jednom sam čak namirisala ukusne toplokrvne životinje na šumskoj stazi petnaestak metara ispred mene. Ali kad sam jurnula ka njima, s namerom da ih iznenada zaskočim, pod mojim nogama se pokrenula bujica kamenčića. Počela sam nekontrolisano da se klizam nizbrdo i završila zaglavljena među borovim stablima. Kad sam uspela da se vratim do mesta gde sam uvrebala plen, ručak je, naravno, već odavno bio zbrisao.

Nije pošteno! Sva sam se tresla koliko sam se iznervirala!
Ali nisam smela da ričem, da me ne bi čula majka ili neko drugi iz pećine, jer su se do sada sigurno već svi razbudili.
Neće se, naravno, odmah dati u potragu za mnom, jer sam često išla u istraživanje pećina. Ali ako se uskoro ne vratim, počeće da se pitaju... A ako me nađu pre nego što uhvatim nešto za klopu, neće mi više dati da izađem iz pećine.

Nisam nipošto smela da se vratim praznih kandži!

U tom trenutku sam začula tiho pevušenje ispod mene.
To je sigurno čovek.

Raširila sam nozdrve. Sva čula su mi ustreptala kad sam razabrala miris toplokrvnog ukusnog sisara pomešan s mirisom zapaljenog drveta.

Zapalio je vatru. Sedi na jednom mestu.

I peva.

Nema šanse da me čuje!

Napela sam sve mišice. Spustila sam bedra i pripremila se za napad. Ali nisam odmah skočila. Čak ni ja nisam toliko nesmotrena.

Možda nisam volela knjige kao Jaspis, ali jesam slušala dedine priče.

A šta ako ima pušku? Ili mač?

Ljudi su najopasniji plen. Ni majka ih nije često lovila. Deda nas je oduvek savetovao da ih se klonimo ako smo sami, da tad budemo mudriji i biramo bezazleniji plen... a dedina krljušt je tako tvrda da se od nje odbija bilo kakav metak ili oštrica.

Kad sam bacila pogled na ogrebotine na mojim bolnim krilima, oteo mi se tih i tužni jauk. Zdrav razum je bio po-put kamena u mom stomaku.

Ali tad...

Ah! Prošli su me žmarci kad sam zamislila Jaspisov izraz lica dok unosim čoveka u pećinu. Ja! Lično! Sama samcata!

I majka bi tada morala da prizna da mogu da opstanem sama u spoljnem svetu. I nema bolje prilike da to i doka-žem. Morala sam!

Duboko sam udahnula i spustila se na zemlju. Grume-nje i kamenčići bockali su me po stomaku dok sam puzala. Ljudsko biće je neprekidno pevalo. Kad sam se približila, počela sam da sam razaznajem reči, na jeziku koji mi je, začudo, bio poznat.

... *I vijugavi put, ah vijugavi put, koji nema kraja...*

Ha! Nema tog puta koji nema kraja!

Lepo ja kažem Jaspisu da ljudi imaju kamenje umesto mozga.

Konačno sam ugledala plen. Pronašao je zaklonjenu udolinu u planini, sa tri strane okruženu stenama i boro-vima. Bio mi je okrenut leđima, nagnut nad vatrom koju je zapalio na sredini uvalice. Dok sam virila kroz drveće, ni-sam disala i držala sam usta zatvorena, da mi od uzbuđenja ne bi izleteo neki pramičak dima i upozorio ga.

Nije imao ni mač ni pušku. Bogu hvala! A nije bio ni od onih čudnih i opasnih ljudi koji se bave magijom – naj-podlijim ljudskim trikom – jer su takvi nosili one blesave crne prekrivače zbog kojih je delovalo kao da nemaju noge. Deda nam je nacrtao kako izgledaju i naterao nas da se

zakunemo da ćemo se držati što dalje od njih, bar dok ne napunimo sto godina, to jest dok nam krljušt potpuno ne očvrsne. Ovaj je, međutim, bio ogrnut savršeno bezazlenom poderanom ljubičasto-roze tkaninom, koja mu je otkrivala žgoljave ruke i noge.

Ipak, da bih uspela, morala sam da budem brza. Dovoljno brza da ne stigne da iz velike torbe izvuče mač, ili luk i strelu... ili sekiru, ili...

Veća si od njega i opasnija si od njega, odlučno sam rekla sebi. *Ti si najstrašniji stvor na ovoj planini.*

Uto se čovek iznenada okrenuo ka meni.

Sad! Otvorila sam usta, kao kad ričem, i skočila ka njemu.

„Aaaaa!“, vrisnuo je čovek i ispustio u kazan nešto iz ruke. Zateturao se unazad, spotakao o kamen i pao na bok. Pobednički sam jurnula ka njemu.

A onda sam i ja vrisnula. Moja ranjena krila očešala su se usput o borova stabla. „Aaaaaaa!“

Zbog bola sam skratila skok, pa sam završila tik kraj vatre. Sklopila sam krila i pribila ih uz telo. „Joj, jao, ajao!“

Ups! Kad je čovek razrogačio oči, shvatila sam da sam jaukala naglas.

„Grrrrr!“ Uspravila sam se i pokazala svih pedeset zuba. Sad je već bolje. Čovek je žmirkao lica oblichenog znojem. Otvorio je usta, ali iz njih nije izlazio nikakav zvuk.

Nadvila sam se nad njim, spremna da ga ščepam.

I tad sam osetila.

Slasni, sladunjavi i egzotični miris. Bogat i raskošan, tik ispod mog nosa.

Munjevito sam izvila dugački vrat ka vatri. „Šta je to?“

„M-m-molim?“ Povukao se korak unazad, zureći u mene.

Nisam reagovala na njegovo povlačenje. Uhvatiću ga kasnije, ima vremena. U tom trenutku me je zanimalo samo kazan iznad vatre. Para koja je izlazila iz njega tako mi je zagolicala čula da mi je odmah krenula voda na usta. Moram prvo da se dokopam toga!

Kazan je bio pun nezanimljive ključale vode, po kojoj su, međutim, kružile braon gromuljice, koje su poticale od velikog tamnog komada koji se rastapao u njoj.

„Šta si ovo stavio u kazan?“, pitala sam.

„To?“, odvratio je i zastao. „To je čokolada.“

„Čokolada?“ Prvi put sam čula tu reč. Jaspis je nikad nije pomenuo, a pročitao je svaku ljudsku knjigu koja mu je pala pod kandžu. Zašto su ti filozofi bili opsednuti biljkama kad postoji nešto ovako slasno?

Spustila sam njušku što sam bliže mogla a da ne oborim kazan, i onda sam duboko udahnula na nos.

O bože!

Tiho sam zabrundala od žudnje koja mi je prožela telo.
„Čokolada, kažeš?“

Do tada sam žudela samo za mesom – reš, sirovo, blago pečeno, kakvo god, samo da je meso. Mislila sam da nema ničega ukusnijeg. Ali sad...

Da li je ovo osećaj koji je u Jaspisu budila filozofija?

Moralu sam da otkrijem kakvog je ukusa. Odmah! Ni sam mogla da čekam ni sekund više! Nakrenula sam vrat pod odgovarajućim uglom, nagnula se i...

„Stan!“, povika čovek.

Podigla sam se na zadnje noge u neverici. „Jesi li ti to meni rekao da stanem?“ Od besa sam raširila povređena krila i probola ga pogledom. On, tako mali i beznačajan – da mi ne dâ da probam čokoladu?

„Moraću, izgleda, ipak prvo tebe da pojedem“, rekla sam neraspoloženo.

„Ne, stani!“ Dotrčao je i stao ispred mene držeći ruke podignute uvis. „Samo sam hteo da ti kažem da čokolada još nije gotova. Želeo sam da napravim toplu čokoladu, a nisam stigao da je završim. Nisam čak dodao ni sve začine!“

Sumnjičavo sam ga pogledala. „Hoćeš da kažeš da ima nešto još bolje od ovoga?“

„Zar nikad nisi probala toplu čokoladu?“, upitao je.

„Pa...“ Setila sam se kako nas je deda upozoravao na to da su ljudi prepredeni. „Možda i jesam“, lukavo sam odgovorila. „Ko zna.“

Na trenutak je oklevao, a onda se sagnuo i drhtavom rukom sa zemlje podigao varjaču. „Veruj mi“, rekao je, „šteta je da ne probaš pravi ukus.“

Pre nego što sam stigla da odgovorim, okrenuo se i počeo da meša.

Budno motreći na njega, zaledla sam na bok i čekala.

Duboko usredsređen, namrštenog lica, počeo je da mrmlja u bradu kao da pevuši. Nije valjda ponovo zapevao onu glupavu pesmu? Ritam nije zvučao isto, ali ko još želi da sluša ljudske gluposti? Ja sigurno ne. Nisam čak ni pokušala da razaznam šta peva.

Kad je zavukao ruku u džep, odmah sam ga kandžom ščepala za rame. „Bez mačeva!“

„Ja... ovaj...“, zamucoao je pa umuknuo. „Nije mač“, konačno je rekao i iz džepa izvukao vrećicu. „To je cimet, vidiš?“

Cimet? Sumnjičavo sam se nagnula ka vrećici. Ako pokušava da me otruje...

„Evo, uzeću ja malo“, kazao je, gurnuo drhtavi prst u vrećicu i zahvatio malo narandžasto-braon praha, koji je potom polizao. „Vidiš?“

Ne samo da sam videla, nego sam i miris osetila! Fantastično!

„Stavi to unutra“, naredila sam. Želela sam da osetim tu kombinaciju mirisa. Odmah sam znala da će mešavina cimenta i čokolade biti čudesna.

Čovek je, teško dišući, nekoliko puta protresao kesicu nad kazanom.

Ahhh, bila sam u pravu! Novi miris bio je još lepši.

Gotovo sam poželeta da ne moram da ga odvedem kući mojima da ga pojedu. Bilo bi mnogo bolje držati ga kao pećinskog ljubimca pa da mi spremam toplu čokoladu kad god mi se prohte. A bio bi i vredan radnik, to se video.

Dok je mešao čokoladu, čitavo telo mu se napelo od usredsređenosti i neprestano je pevušio onu čudnu ritmičnu melodiju. Mogla sam da se potrudim da raspoznam reči, ali kad je pa mene zanimalo šta ljudi imaju da kažu? Osim toga, bila sam previše obuzeta uživanjem u mirisima iz kazana. Da sam mogla, umotala bih se u vitice mirišljave pare i satima se valjala u njima. Topla čokolada. To je pravo piće za zmaja!

Kad završim s njim, moraću da potražim još čokolade u njegovom prtljagu. Već sam znala da će želeti još. U velikim količinama.